

BÚSKAPARGRUNNUR SKAL TRYGGJA JAVNARI BÚSKAP

Áðrenn tingið fór heim, vóru broytingar gjørdar í lógini um búskapargrunn

Árni Gregersen

Búskapargrunnurin skal nú tryggja, at føroyski búskapurin verður meira støðugur og at vit sleppa undan stóru sveiggjunum.

Áðrenn tingið fór heim samtykti tað fleiri broytingar í lógini um búskapargrunnin, sum ger grunnin til eitt betri amboð at brúka at stýra búskapinum við.

Í endamálsgreinini stendur nú:

§ 1. Búskapargrunnur Føroya skal stuðla undir langtíðarhaldfæri í einum sjálvberandi føroyskum búskapi við at virka fyri:

- a) búskaparligum sjálvbjargni,
- b) búskaparligum støðufesti/konjunkturjavning og
- c) samhaldsfesti millum ættarlið

Tað mest eyðsýnda í nýggju orðingini er, at grunnurin skal virka fyri samhaldsfesti millum ættarliðini. Við øðrum orðum skal grunnurin eisini vera eitt av amboðunum, sum skal tryggja langtíðarhaldbari í føroyska búskapinum.

Inntøkurnar

Tað ber sjálvandi ikki til at seta ein grunn á stovn, uttan so at inntøkurnar verða eyðmerktar.

Í nýggju orðingini stendur, at av teimum fyrstu 200 milljónunum sum landskassin hevur í avlopi skulu tær 40 milljónirnar í búskapargrunnin og helvtin av yvirskotinum omanfyri 200 milljónir krónur.

Í lógini stendur eisini, at verða ognir hjá landinum einskildar, so skulu inntøkurnar beinleiðis í búskapargrunnin.

Tað er soleiðis, at landið ofta hevur pening á bók og inntøkurnar av hesari kapitalrøkt fer eisini í grunnin umframt tilfeingisgjöld frá fiski-, ali- og kolvetnisvinnuni.

Í 2016 samtykti Løgtingið nakrar broytingar í lógini um Búskapargrunn Føroya, soleiðis at partar av avlopi landskassans verða fluttir grunninum.

Í viðmerkingunum til lógar-

Landsstýrið og allir politisku flokkarnir eru samdir um, at Búskapargrunnur Føroya skal gerast til eitt búskaparamboð

uppskotið um broytingarnar í Búskapargrunninum frá 2016 verður harumframt staðfest, at ásetingarnar um útgjald skulu broytast, um Búskapargrunnur Føroya skal gerast eitt virkið búskaparamboð.

Við hesum uppskotinum er ætlanin at gera ymiskar tillagingar og broytingar í endamálinum, í inntøkupartinum og við útgjaldsskipanini í lógini um grunnin, soleiðis at Búskapargrunnur Føroya fæst at virka samsvarandi ætlanum samgongunnar.

Í broytingaruppskotinum skrivar landsstýriskvinnan við figgjarmálum, Kristina Háfoss, Tjóðveldi, at við nýggju ásetingunum í lógini fær Búskapargrunnur Føroya við tíðini eitt stórt og munagott fæ.

Fæið skal nýtast sum búskaparamboð, tá arbeiddast skal fyri at røkka endamálinum í lógini.

Tá landskassin hevur avlop, verður 20 prosent av avlopinum niðanfyrir 200 miljónir krónur og 50 prosent av avlopinum omanfyri 200 miljónir krónur flutt úr vanligu gjaldføri landskassans og spart saman sum partur av fænum í Búskapargrunni Føroya.

Harvið verður hesin parturin

ikki tøkt gjaldføri til íløgur og nýtslu í góðum tíðum.

Hetta kann virka tálmandi fyri virkseimið í góðum tíðum, og harvið javnandi fyri búskapin yvir tíð.

Tá landskassin hevur inntøku-minking, sum tá lágonjunkturur er, kann realavkast av fænum í Búskapargrunni Føroya rindast inn á figgjarlógina.

Tá landskassin hevur inntøkvækstur, verður onki realavkast rindað úr grunninum inn á figgjarlógina. Harvið kemur ein nýggj inntøka inn á figgjarlógina, tá aðrar inntøkur minka, og hetta kann virka javnandi fyri virkseimi landsins og harvið eisini fyri búskapin.

Inntøkur frá einskiljingum og kolvetni, umframt av avlopi landsins, gerast partur av fænum í Búskapargrunni Føroya heldur enn at fara inn á figgjarlógina.

Hetta er við til, at hesar inntøkur ikki koma at ávirka nýtsluna, og harvið búskapin, bráðliga.

Heldur fer realavkastið av hesum inntøkum at kunna nýtast javnandi fyri virkseimi landsins, tá aðrar inntøkur minka.

Tilfeingisinntøkur frá fiskivinnu

og alivinnu kunnu sveiggja nógv.

Til tess at tryggja javnari inntøku frá hesi inntøkukeldu inn á figgjarlógina, verða inntøkurnar javnaðar umvegis Búskapargrunn Føroya.

Allar inntøkurnar verða fluttar í Búskapargrunnin, ið síðan virkar sum eitt filter, har ein fastur partur av inntøkunum fer inn á figgjarlógina, meðan allar hækkingar omanfyri henda partin, verða spardar saman í Búskapargrunninum.

Inntøkurnar verða so býttar í sjei partar, og rindaðar inn á figgjarlógina í sjei eins stórum pørtum komandi sjei árin.

Harvið fer ein framtíðar vøkstur í tilfeingisinntøkum ikki at ávirka figgjarlógina bráðliga, men heldur líðandi og javnt sum ein meira støðug inntøkukelda.

Hetta fer at virka javnandi fyri inntøkur landsins, og harvið eisini fyri virkseimið og búskapin eisini.

Kristina Háfoss, landsstýriskvinna við figgjarmálum, legði uppskotið um broytingar fram.